

Nedělat nic a učinit vše

Nejtěžší a nejkomplikovanější částí taoistické teorie je strategie nicnedělání. Mnozí se domnívají, že jde o jistý způsob sebeodevzdání se člověka vlastnímu osudu. Tento náhled ovšem není správný. Jde totiž o to nebránit událostem, aby se staly samy od sebe bez ohledu na to, jak si je člověk původně naplánoval nebo jak je případně odhadoval.

Místo, abychom slepým akcionismem bránili očekávané, platí zde pravidlo činit méně a stále méně.

Nedělat nic a nic bude učiněno, praví paradoxon. Toto nenápadné „a“ v sobě zahrnuje vše. Poukazuje na to, že dva protiklady „nedělat nic“ a „udělat vše“ se v taoistické teorii navzájem vyrovnávají. Nicnedělání a jeho protiklad – jednání, jsou

obojí možné. Nejlepšího výsledku dosáhneme jen tím nejmenším možným skutkem. Pak si člověk může jak praví staré anglické přísloví „ponechat kus svého koláče, a přesto se najíst“.

K tomu, abych někoho udeřil, musím nejprve uvolnit ruku druhého, aby ji on mohl použít k obraně mého úderu.

Ten kdo drží, bude držen. To pozná velice rychle především WT žák začátečník. Ten, kdo se snaží přespříliš kontrolovat druhého, ocitne se sám pod kontrolou. Jakmile totiž někdo něco učiní, vyplyne na povrch zároveň i to, co neučinil, tedy od čeho upustil. V systému Wing Tsun to můžeme aplikovat následovně – zavře-li bojovník jed-

ny z obou protilehlých dveří, otevřou se zákonitě ty, co stojí naproti. Jakmile člověk něco vykoná, vyvolá to něco dalšího, co nevykoná. Proto tedy k tomu, abychom něco zastavili, potřebujeme nejprve něco jiného uvolnit.

Tím, že někdo něco získá, zároveň něco dalšího ztrácí.

Veškerá činnost, kterou člověk vykoná, vyvolává své protiklady, jež jsou pak vlastně v rozporu s tím, co zamýšlel.

Dle paradoxní čínské filozofie bojového umění tedy jenom tím, že člověk doslova nic nečiní, bude nic učiněno a nebude tak zmařeno to, co bylo zamýšlené.

Je to právě strategie nicnedělání, čemu nás systém WT učí.

Ve Wing Tsun se sice jedná o to, abychom rozpoznali a využili impulsy druhého, ale zároveň také, abychom takové impulsy sami nenabízeli k zžitkování. Toho docílíme tím, že pokud možno nepředáváme žádné informace, a když už se tak stane, pak pouze nepřímou. Zatímco přímé impulsy jako pohyby paží, strkání nebo tahání vysílají čitelná sdělení, pohybem celého těla (jako např. poklesnutí) vysíláme jen nepřímé, sotva uchopitelné informace. Soupeřovi nepředložíme dostatečné podněty, na které by mohl reagovat. Naše jednání je spíše než činem pouhým podpořením průběhu vývoje. Je to právě to, co bychom ve Wing Tsunu mohli nazývat tzv. „jednání bez činu“. Soupeře tak obtečeme jako voda, jelikož je zkratka pod naší hladinou. Činit aniž by bylo činěno, znamená doprovodit přirozený proces, a také ho podporovat tím, že z cesty odklidíme rušivé překážky a pomůžeme růstu pouhým jsoucím. Stejně jako švih u houpačky. Čím dříve začneme proces nepozorovaně doprovázet, tím lépe ho můžeme dostat pod kontrolu, když tempo ochabne. To je důvod, proč naše pohyby musí být měkké a kulaté, ne tvrdé a hranaté. Zrovna tak kulaté a měkké jako jsou pohyby hada nebo čínského (!) draka. Mrštné, poddajné hadí tělo čínského draka nemá žádnou pevnou formu a pojímá tak všechny směry. Smršťuje se i protahuje. Jde dopředu i nazpět, spojí se s mraky a je sotva rozeznatelné. Pohybovat se bez hranic jako obratné tělo draka. Pro naši strategii to znamená nevyplývat veškerou energii na určité akci, nýbrž doprovázet jsoucno a událost samotnou, chopit se změny, obnovy, převratu a rozvíjet tím neustále sebe sama. Člověk musí být za jedno s nepředvídatelným během dění, musí se přizpůsobovat neustálým změnám

svou vlastní změnou. To vyžaduje nejen duševní, ale ve Wing Tsun také tělesnou flexibilitu. Ten, kdo zastává hranatou formu s rohy, kdo nastupuje s předpřipravenou myslí a plánem, má zrovna tak malou šanci jako ten, kdo chce sám konat. Naopak ten, kdo se oprostí od svého úmyslu a spojí se s děním (ChiSao), se musí vzdát myšlenky na akci (Yang) ve prospěch reakce (Yin).

Konání (započetí) je nejlepší strategií pouze pro začátečníky. Pro pokročilé a pro boj z blízka – po předešlém kontaktu – platí, že ten, kdo se pohne jako první, podstupuje riziko. Vyoutuje sám sebe tím, že zaujme pevnou formu a více méně udá tendenci, kterou může protivník následovat a využít ke svému prospěchu. Zatímco se vyčerpá, aby s průměrnou mírou násilí uvedl do pohybu změnu, my ho pouze doprovázíme v započatém procesu, což nás nestojí zdaleka tolik síly. Ten, jenž jedná (= jednající), musí investovat spoustu energie k samému otevření útoku. Tato energie naopak slouží tomu, kdo reaguje (= reagující), který ji následně může bez ztráty a odporu přeměřovat na toho, kdo začal. Nakonec ten, který celé dění podnítl, se nemůže bránit, jelikož se vlastně jedná o akci započatou jím samotným.

Útočník musí mít plán, musí uchopit záměr a tyto se snaží prosazovat, což vede nevyhnutelně nejen k tvrdosti, ale vyžaduje také spoustu energie a přípravného času (i když toto činí nevědomě). Obránce je tedy vždy rychlejší ve svých přizpůsobivých reakcích, jelikož nepotřebuje vymýšlet plán. Reaguje zkrátka na to, co přichází, co se mu otevírá. Na základě duševní a tělesné připravenosti se reagující stává dostatečně senzitivním a je s to vypořádat se se všemi projevy, které

ze situace vyplynou.

Oproti tomu jiná strategie „managementu“ hovoří o výhodě prvního pohybu - „First Mover Advantage“ nebo-li o výhodě toho, kdo se první pohne. I toto pojetí má svou pravdu, neboť ten, kdo se jako první otevře trhu, má bezpochyby jen těžko dostihnutelnou výhodu. Například internetový obchod Amazon byl svého druhu prvním takovým prodejcem v oblasti obchodu s knihami. Přestože se v průběhu času objevili obdobní zdatní obchodníci, budou hrát pouze druhé housle a z pozice napodobitele budou svého konkurenta jen stěží předbíhat.

Ve Wing Tsunu ale chápeme roli obránce ne jako někoho, kdo se svou reakcí pokulhává za akci protivníka, nýbrž jako toho, kdo jedná zároveň s protivníkem a současně využívá jeho energii (na rozdíl od protivníka v teorii First Mover).

Zdroj:

Magazin WING TSUN WELT, číslo 32, str. 3-5, „Nichts tun, damit alles getan wird“

Překlad:

Kateřina Holubová

Grafická úprava PDF:

Jan Drašnar

